

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-2

BRNO 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Uherské Hradiště, Mariánské náměstí. Falzum arabské mince z druhé poloviny 8. století (obr. 81, str. 277).

Cover Photography

Uherské Hradiště, Mariánské náměstí (Square). Falsum of the Arabic coin from the 2nd half of the 8th century (Fig. 81, Pg. 277).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

V září až listopadu roku 2017 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum v jižní části náměstí Míru a v přiléhající severní větvi Radniční ulice v souvislosti s rekonstrukcí kanalizace a vodovodu. Přesná poloha místa je na ZM ČR 1:10 000 list 24-14-19 určena krajními body o souřadnicích 361:136, 361:127 a 366:135 mm od Z:J s. č.

Liniové výkopy v uvedeném prostoru narušily pozdně středověké až novověké archeologické situace. Jednalo se zejména o destrukční a navážkové vrstvy, zaznamenaný byl i blíže neinterpretovatelný zahloubený objekt, cihlový kanálek či zděný sklep. Nejzajímavějším objevem byl relikv zkladového zdiva, který byl zachycen v místě vyústění dnešní Radniční ulice na náměstí Míru a který by podporoval hypotézu o jejím pozdějším proražení (srov. Sadílek 2012, 16).

Michal Přichystal

Literatura

Sadílek, J. 2012: Černá Hora. Historický vývoj stavebních památek a osídlení obce. In: *Černá Hora. Oficiální web městyse. Historie* [online]. Říjen 2012 [cit. 2018-08-08]. Dostupné z: <http://www.mestyscernahora.cz/historie/ms-1306/p1=1306>.

Resumé

Černá Hora (Bez. Blansko), Náměstí Míru (Platz), Radniční StraÙe, Parz. Nr. 607/1. Spätmittelalter, Neuzeit. Markt. Rettungsgrabung.

DOBROMILICE (OKR. PROSTĚJOV)

„Šenkýřka“, parc. č. 168/19. Střední doba hradištní. Sídliště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 17. března až 29. dubna 2017 byl, v návaznosti na zemní práce související s budováním technické infrastruktury pro plánovanou výstavbu devíti rodinných domů v poloze „Na Šenkýřce“, k. ú. Dobromilice, okr. Prostějov (ZM ČR 1:10000, list 24-42-03, 93:271, 94:271, 97:277, 98:277, 99:277, 96:279, 96:278, 97:278), realizován záchranný archeologický výzkum, díky kterému bylo odkryto a zdokumentováno 11 sídlištních objektů zastupujících hned tři různá období (Fojtík 2018). Nejstarší získané nálezy reprezentují mladší dobu kamennou a prokazují již dříve známé osídlení prostoru nejstaršími moravskými zemědělci, lidem s keramikou lineární. Následují zásobní jámy se zlomky nádob, ale i kamenných a kostěných předmětů, které spojujeme se starším stupněm únětické kultury, a tedy s vlastními počátky doby bronzové. V chrono-

logickém pořadí nejmladšími jsou dvě objemné zásobní jámy – obilná síla – raně středověkého stáří, které doplňuje žlabovitý sídlištní objekt (obr. 43), z jehož výplně pochází hned dvě rekonstruovatelné keramické nádoby s dekorem příznačným pro velkomoravské období (obr. 44); v tomto kontextu zcela netradičním nálezem je nástroj vybroušený z říčního valounu do podoby připomínající slovanskou železnou sekeru. Svým rozsahem spíše menší archeologický výzkum tak přinesl velmi cenné informace o osídlení této části Prostějovska; nově zjištěná osada Slovanů střední doby hradištní je pak důležitým poznatkem k problematice vlastních počátků dnešní obce Dobromilice, která je v písemných pramenech poprvé uvedena až v roce 1280 (v podobě „de Dobromilicz“, viz Hosák, Šrámek 1970, 183).

Pavel Fojtík

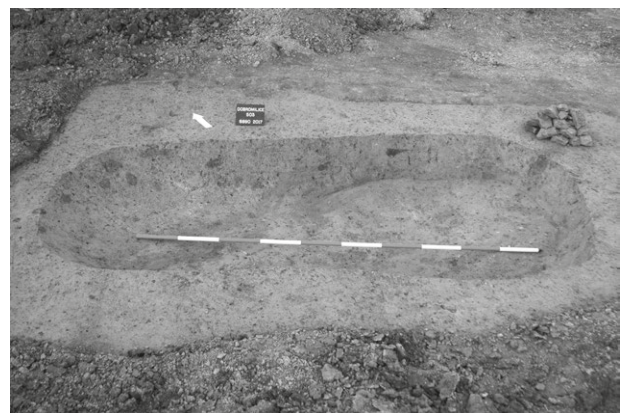
Literatura

Fojtík, P. 2018: *Nálezová zpráva Dobromilice 2017, „Výstavba RD v obci Dobromilice na parc. č. 168/19“, č. akce 153/17*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. 71/18. Uloženo: Archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Hosák, L., Šrámek, R. 1970: *Místní jména na Moravě a ve Slezsku. I. A–L*. Praha: Academia.

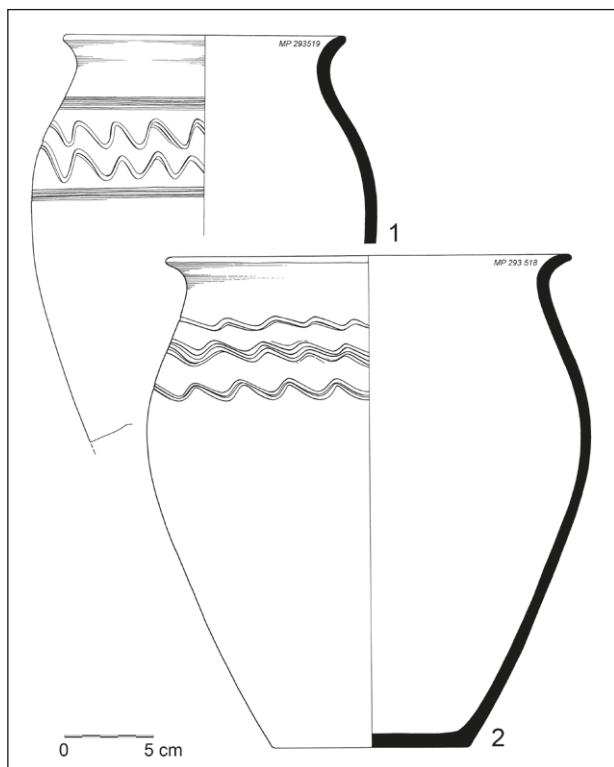
Resumé

Dobromilice (Bez. Prostějov), „Šenkýřka“, Parz. Nr. 168/19. Mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 43. Dobromilice, okr. Prostějov, „Šenkýřka“. Žlabovitý objekt č. 503/2017.

Abb. 43. Dobromilice, Bez. Prostějov, „Šenkýřka“. Troggartige Grube Nr. 503/2017.

Obr. 44. Dobromilice, okr. Prostějov, „Šenkýřka“. Nádoby z výplně objektu č. 503/2017.

Abb. 44. Dobromilice, Bez. Prostějov, „Šenkýřka“. Gefäße aus der Grube Nr. 503/2017.

DOLNÍ LOUČKY (OKR. BRNO-VENKOV)

Kostel sv. Martina. Vrcholný středověk. Kostel. Záchranný výzkum.

V létě 2017 prováděla společnost Archaia Brno, z. ú., záchranný archeologický výzkum při budování odvlhčení kostela sv. Martina v Dolních Loučkách. Stavebními aktivitami byly obnaženy základy kostela a dalo se tak nahlédnout alespoň omezeně do stavebního vývoje budovy kostela a trochu korigovat dosavadní stav bádání. Dle B. Samka pochází jádro lodi společně s částí portálu z poloviny 13. století. V závěru 15. století mělo dojít k vybudování věže a přenesení portálu, který měl být navíc rozšířen o vnitřní ostění. V druhé půli 17. století měl být vybudován současný presbytář, k němuž měla být v polovině 18. století z jihu přistavěna sakristie a roku 1985 ze severu sakristie nová (Samek 1994, 396). Odhlédneme-li od nové a staré sakristie, tak zdívo po obvodu celého kostela bylo postaveno na základech s 15–22 cm předzákladem. Vztah kněžiště k lodi nebyl z důvodu severní a jižní přístavby pozorován, ale vzhledem k odlišnému charakteru zdíva se dá uvažovat o rozdílné stavební fázi. Zato loď s věží měla stejný charakter a navíc na jižní straně bylo evidentně pozorováno provázání obou čas-

tí kostela, což by svědčilo o současném vzniku snad někdy v polovině 13. století.

Pavel Staněk

Literatura

Samek, B. 1994: *Umělecké památky Moravy a Slezska I. A–I*. Praha: Academia.

Resumé

Dolní Loučky (Bez. Brno-venkov), Kirche St. Martin. Hochmittelalter. Kirche. Rettungsgrabung.

Bei der Entfeuchtung der Kirche St. Martin wurden ihre Grundmauerwerke dokumentiert. Es zeigte sich, daß die bisherige Vorstellung, daß an den älteren Kirchenkern aus der Hälfte des 13. Jahrhunderts der Turm am Ende des 15. Jahrhunderts angebaut werden sollte, nicht mehr gilt. Fundamentkonstruktionen beider Kirchenteile sind nämlich gegenseitig verbunden und daher gleichzeitig.

FRANCOVA LHOTA (K. Ú. PULČÍN, OKR. VSETÍN)

Pulčinské skály, hrádek. Povrchový průzkum. Vrcholný středověk. Povrchový sběr. Uložení nálezu: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Z pozůstalosti, kterou odevzdala spolupracovnice muzea, pochází soubor 16 keramických střepeů nalezený v poloze Ludmilina skála. Jde o sběr ze 70. let 20. století.

Oxidálně vypalované střepey z vyšších hrncovitých nádob, které byly zčásti zdobené rádelkem, datujeme rámcově do období vrcholného středověku.

Samuel Španihel, Tereza Kašparová

Resumé

Francova Lhota (Kat. Pulčín, Bez. Vsetín), Pulčinské skály. Hochmittelalter. Feste. Lese funde.

HOLEŠOV (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Za Muřinou“. Vrcholný středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V souvislosti s výstavbou rychlostní silnice R4901 Hulín–Fryšták proběhl na jižním okraji holešovského